

De finale

Kijk voor NT2-uitgaven van Boom op: www.nt2.nl

De finale bestaat uit de volgende onderdelen:

- oefeningen lezen, luisteren, spreken en schrijven
- oefeningen grammatica en woordenschat
- uitgebreid hoofdstuk over grammatica
- handige taalhelp
- methodesite: www.staatsexamennt2.nl

De finale in NT2 SCHOOL

- Ga naar www.staatsexamennt2.nl/definale.
- Maak een account aan of log in.
- Klik op 'lesmateriaal' en vul hier eenmalig onderstaande code in.
- Klik op 'Besvestigen'.
- U kunt nu aan de slag!

De finale

Voorbereiding op het Staatsexamen NT2 II
B1 – B2

Tweede, herziene editie

Maud Beersmans
Wim Tersteeg

Boom, Amsterdam

© 2007, 2013 Maud Beersmans en Wim Tersteeg

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912. Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

De uitgever heeft getracht alle rechthebbenden van de illustraties en de voorbeeldteksten te achterhalen. Mocht iemand desondanks menen dat zijn rechten niet zijn gehonoreerd, dan kan hij zich wenden tot de uitgever.

Omslag en binnenwerk: Impressie grafische vormgeving (Anja Verhart), Gouda
Foto's binnenwerk: Jos Blom, Amsterdam / ANP / Stock
Illustraties: Sjors Vervoort, Eindhoven

ISBN 978 94 6105 571 2
NUR 110

Inhoud

Voorwoord

Thema's

- 1 Vakantie en vrije tijd 8
- 2 Verkeer en vervoer 32
- 3 Natuur en landschap 54
- 4 Eten en drinken 82
- 5 Het milieu 111
- 6 Veiligheid en gezondheid 132
- 7 Economie en werk 156
- 8 Wetenschap 182

Taalhulp

- 1 Signaalwoorden 200
- 2 Statistische figuren beschrijven 204
- 3 Formele brieven 207
- 4 Informele brieven en e-mails 209
- 5 Leesstrategieën 211
- 6 Luisterstrategieën bij berichten op radio, tv of internet 212
- 7 Hoe zeg ik het? 214

Grammatica

- 1 Het werkwoord 219
- 2 De zinsbouw 261
- 3 Er 274
- 4 Even groot als / groter dan / het grootst 280

Lijst van Latijnse grammaticatermen 286

Over de auteurs 287

Voorwoord

Voor u ligt de vernieuwde versie van *De finale*. Sinds 2007 hebben vele NT2-leerders zich met *De finale* voorbereid op het Staatsexamen NT2-programma II. Op basis van feedback van cursisten en gebruikers en op basis van onze eigen ervaringen hebben we de methode het afgelopen jaar herzien. De finale brengt cursisten van niveau B1 naar niveau B2 en biedt daarnaast oefeningen die aansluiten bij de verschillende onderdelen van het Staatsexamen.

In deze vernieuwde versie vindt u veel spreek- en schrijf oefeningen. Een deel van deze oefeningen hebben eenzelfde vorm als de opdrachten in de Staatsexamens, zodat u met deze vorm kunt kennismaken en oefenen. Bovendien zijn er nieuwe lees- en luisterteksten toegevoegd. Bij deze teksten zijn meerkeuzevragen opgenomen zoals die ook in het Staatsexamen voorkomen. Soms ook worden er open vragen over gesteld. Bovendien zijn de bijlagen Taalhulp en Grammatica flink uitgebreid, zodat u veel achtergrondinformatie in het boek kunt nazoeken. Op de website bij de methode, www.staatsexamennt2.nl/definale, vindt u de audio, de videofragmenten, de antwoorden bij de oefeningen, transcripten van luisterteksten, gatenteksten bij luisterteksten, links naar websites en het materiaal voor de docent.

Net als in de vorige versie van *De finale* wisselen de verschillende vaardigheden binnen een thema elkaar op een natuurlijke wijze af. Daarnaast worden er verschillende werkvormen en samenwerkingsvormen gehanteerd. De methode is in principe geschreven voor klassikaal gebruik, maar kan ook voor een groot deel zelfstandig worden doorgewerkt. Een docent blijft nodig om feedback te geven op de spreek- en schrijfvaardigheid.

Met veel enthousiasme hebben we aan deze nieuwe versie gewerkt. We hopen dat cursisten met het resultaat nog beter voorbereid zullen zijn op het Staatsexamen NT2-programma II, en dat docenten er met veel plezier mee zullen werken.

Maud Beersmans
Wim Tersteeg,

oktober 2013

A large crowd of people is shown from a high angle, with their hands raised in the air. The image is overlaid with a semi-transparent purple gradient. The word "Thema's" is written in white, bold, sans-serif font in the center of the image.

Thema's

1

Vakantie en vrije tijd

Ik kom tijd tekort

1 Spreken

Bespreek in tweetallen of groepjes de volgende vragen.

- 1 Hebt u op dit moment veel te doen, of hebt u het rustig?
- 2 Wat moet u deze week nog allemaal doen?
- 3 Wat hebt u nog nooit gedaan en wilt u in de toekomst graag een keer doen?
- 4 Kunt u genieten van niks doen, of wilt u altijd actief bezig zijn?
- 5 Hebt u genoeg vrije tijd, en wat doet u in uw vrije tijd?

2 Luisteren

U gaat luisteren naar het liedje 'Zo veel te doen' van de Nederlandstalige band *Toontje lager*. Deze band was heel populair in Nederland in de periode 1980-1985.

Wat moet de zanger nog allemaal doen? Schrijf minimaal 10 activiteiten op. Welke activiteiten zijn realistisch, welke niet?

	Realistisch?
1 _____	ja / nee
2 _____	ja / nee
3 _____	ja / nee
4 _____	ja / nee
5 _____	ja / nee
6 _____	ja / nee
7 _____	ja / nee
8 _____	ja / nee
9 _____	ja / nee
10 _____	ja / nee

Luister nog een keer naar het liedje en maak de tekst compleet.

'Zo veel te doen' – Toontje Lager

M'n boodschappen nog doen
en _____ de vuile was
M'n haar dat wil ik groen
maar dat kan _____ pas
de huur nog overmaken
en de _____ zo meteen
Naar Valkenburg of Aken
Waar moet ik dit _____ nou
weer heen?
oo8 Bellen
Had ik dat _____ nou uit of niet
Girokaarten bijbestellen
_____ de vuilniszakken niet
Die _____ was veranderd
en, oh, verrek, dat feest
Naar de nieuwe van Fellini
ben ik _____ al geweest
Ik ben geweest

Zo veel te doen
Ik heb nog zo veel te doen
Ik moet de _____ in Japan
onder zien gaan
Zo veel te doen
Ik heb nog zo veel te doen
Ik moet het _____ eens in bloei
zien staan

Met m'n _____ moet ik praten
over de rol van man en vrouw
Sinterklaasgedichten maken
_____, het is pas juni nou
De krant ligt nog te wachten
Ik moet wat doen _____ sport
Slapeloze nachten
Want de _____ zijn te kort
Ze zijn te kort

Zo veel te doen
Ik heb nog zo veel te doen
Ik moet nog eens wat jatten van een

Zo veel te doen
Ik heb nog zo veel te doen
Ik moet nog _____ in de Stille
Oceaan

M'n _____ moet ik verschonen
Ik moet naar de wc
Belastingformulieren
Te _____ zo'n week of twee
Ik zou langs bij haar _____
Of kwam ze nou bij mij
M'n agenda moet ik bijhouden
Maar ik heb te _____ tijd
Te _____ tijd

Zo veel te doen
Ik heb nog zo veel te doen
Ik moet nog hinkstapspringen op de

Zo veel te doen
Ik heb nog zo veel te doen
Ik moet hier _____ nog eens
vandaan
Ik moet de _____ in Japan
onder zien gaan
Ik moet het _____ eens in bloei
zien staan
Ik moet nog eens wat jatten van een

Ik moet nog _____ in de Stille
Oceaan
Ik moet nog hinkstapspringen op de

Ik moet hier _____ nog eens
vandaan

4

Spreken

Bespreek onderstaande vragen in groepjes van drie.

- 1 Als u op vakantie gaat, met welk(e) vervoermiddel(en) reist u dan meestal?
- 2 Op de foto ziet u een camper. Hebt u weleens met een camper gereisd?
- 3 Wat zijn de voordelen van het reizen met een camper?
- 4 Wat zijn de nadelen van het reizen met een camper?

5

Luisteren

Lees de vragen. Luister naar de tekst en beantwoord de vragen.

- 1 Waarom gaan Dennis en Nicolien met de camper op vakantie?
 a Omdat het vaak regent.
 b Omdat het een comfortabele manier van reizen is.
 c Omdat hun tent kapot ging.
- 2 Waarom heeft het lang geduurd voordat Dennis en Nicolien hun camper kochten?
 a De meeste campers waren te duur.
 b Volkswagenbusjes zijn moeilijk te vinden.
 c Ze zochten een goed onderhouden busje.

- 3 In wat voor auto gaan Dennis en Nicolien trouwen?
- a hun camper
 - b een stadsbus
 - c een Mercedes
- 4 Bij welke snelheid rijdt de camper het best?
- a 90 kilometer per uur
 - b 120 kilometer per uur
- 5 Hebben ze weleens pech onderweg gehad?
- a Nee, nog nooit want hun busje hebben ze helemaal vernieuwd.
 - b Ja, één keer en dat hebben ze toen zelf kunnen repareren.
 - c Ja, één keer en toen zijn ze naar een garage gegaan.
- 6 Waarom trekt hun camper de aandacht van veel mensen?
- a Hij is bijzonder en maakt veel lawaai.
 - b Hij maakt veel lawaai en is gemaakt van blik.
 - c Hij is heel kleurrijk en bijzonder.
- 7 Waarom hebben ze geen wc in de camper?
- a Dat kan technisch niet.
 - b Daar is geen plaats voor.
 - c Dat vinden ze niet zo belangrijk.
- 8 Wat zijn volgens Nicolien de voordelen van de camping?
- a eigen sanitair en contact met mensen
 - b contact met mensen en vrijheid
 - c eigen sanitair en vrijheid
- 9 Waar staan Nicolien en Dennis het liefst met hun camper?
- a in de natuur
 - b op kleine campings
 - c op familiecampings
- 10 Waar kopen ze hun boodschappen?
- a Ze nemen alles mee uit Nederland.
 - b Ze kopen een deel in Nederland en een deel in het vakantieland.
 - c Ze kopen alles in het vakantieland.

Bron: *Viva*

* Kijk in de Grammatica (p. 219 e.v.) voor uitleg en extra oefeningen.

Hieronder vindt u de uitgeschreven tekst van het eerste deel van het luisterfragment van oefening 5. Vul het werkwoord in de goede tijd in.

pre = presens, imp = imperfectum, perf = perfectum, plus = plusquamperfectum

Nicolien Smit en Dennis Ruiter (**gaan-pre**) _____
elke vakantie met hun Volkswagen-camper uit 1997 op pad.
Ze (**rijden-perf**) _____ al naar
Noorwegen, Normandië en Texel _____.

Waarom een camper?

Dennis:

We (**reizen-perf**) _____ een tijdlang
met de tent _____ maar dat (**bevallen-imp**)
_____ ons niet.

Wij (**slapen-pre**) _____ nooit twee
nachten op dezelfde plek, en om nou elke keer die tent op te zetten...

Veel te veel gedoe, zeker als het (**regenen-perf**) _____
Daar (**hebben-pre**) _____ we nu
sowieso geen last meer van.
Bovendien (**zijn-pre**) _____
een camper warmer en je (**hebben-pre**) _____
alles bij de hand.

Nicolien:

Ik (**hebben-perf**) _____ altijd iets
met oude Volkswagenbusjes _____.
Zo een (**willen-pre**) _____ ik
er ook, (**weten-imp**) _____ ik.
Het (**duren-perf**) _____ nog wel even _____
voordat we 'm (**vinden-imp**) _____.
Veel bussen (**beschadigen-perf passief**) _____ erg
_____ en (**moeten restaureren-pre passief**)
_____ compleet _____.

Daar (**hebben-imp**) _____ we dus geen zin in.

Uiteindelijk (**vinden-imp**) _____ we deze.
Hij (**hebben-pre**) _____ wel wat roestplekjes,
en we (**laten vervangen-perf**) _____ een
aantal onderdelen _____, maar verder
(**zijn-pre**) _____ ie in prima staat.
We (**gaan trouwen-pre**) _____ dit jaar
_____ en je (**kunnen raden-pre**) _____
_____ wel _____ wat onze trouwauto wordt!

Hieronder vindt u de uitgeschreven tekst van het tweede deel van het luisterfragment van oefening 5. Probeer de betekenis van de onderstreepte woorden in onderstaande tekst uit de context af te leiden of gebruik een woordenboek.

Hoe rijdt ie?

Dennis: Hij haalt de 120, maar je wilt niet weten hoe. Gemiddeld rijden we zo'n 90 kilometer per uur; dan rijdt ie lekker. Tot nu toe hebben we geen pech gehad. Oké, de uitlaat is er een keer onder vandaan gevallen, maar met wat bouten en schroeven hebben we dat snel verholpen. Gewoon even naar de plaatselijke doe-het-zelfmarkt.

Veel leuke dingen meegemaakt?

Nicolien: Zodra we de camping op rijden, kijkt iedereen om. Er zit zo'n kevermotor in, dus dat ratelt als een gek. En de bus zelf is ook een flinke blikvanger. Laatst stonden we op een prachtige plek in Noorwegen, bij een waterval. Dit bleek echter een toeristische trekpleister te zijn, dus bussenvol Japanners natuurlijk. Iedereen wilde onze bus fotograferen.

Dennis: Het is een kleine bus, maar we hebben het er heerlijk in. Er zit een slaapcabine op het dak, we hebben stromend water, twee gaspitten en een koelkast. Er kon ook een toilet in, maar dat vonden we zonde van de ruimte. Als we willen douchen, doen we dat gewoon op de camping. Vinden we helemaal niet vervelend. Nou ja, soms dan. Sta je net je tanden te poetsen, zit er naast je iemand te poepen; dat is toch minder prettig.

Nicolien: Je ziet ons ook niet met een wc-rol over de camping lopen. Daar hebben we een toilettas voor. Maar verder kan ik alleen maar voordelen van kamperen bedenken. De vrijheid, de natuur, het contact met mensen. Wij zoeken alleen de kleine campings op, die zijn vaak mooier, gezelliger en ook netter dan die grote familiecampings. We koken altijd zelf, elke avond. Wist je dat je zelfs gekookte aardappels in blik kunt kopen? Nou, dat soort dingen kun je van tevoren allemaal inslaan. Toen we naar het toch wel dure Noorwegen gingen, hadden we voor de meeste dagen een maaltijd meegenomen. Verse producten als melk en brood, en soms groenten en fruit, haalden we zo veel mogelijk ter plekke.

Vul de onderstreepte woorden van oefening 7 in de goede vorm in onderstaande zinnen in.

- 1 Mijn zus heeft voor de bruiloft van haar beste vriendin een nieuwe hoed gekocht. Het is een hele grote met felle kleuren en een rode roos voorop. Het is een _____.
- 2 Peter heeft een kleine logeerkamer in zijn huis. Hij heeft er geen bed neergezet, maar een slaapbank. Een bed zou _____ zijn.

- 3 Mijn broer had gisteren erge _____. Toen hij gisteren naar een sollicitatiegesprek in Amsterdam moest, wilde hij met de fiets naar het station gaan. Toen hij buitenkwam, zag hij dat hij een lekke band had. Daarom nam hij de bus, maar daar moest hij lang op wachten. Hierdoor miste hij de trein. In Amsterdam was er net een ongeluk met een tram gebeurd. Dus ging hij lopen. Hij kwam een half uur te laat op het gesprek.
- 4 Als je naar het theater gaat, moet je _____ kleren aantrekken.
- 5 De koffie wordt volgende week € 0,50 duurder per pond. Ik ga morgen dan ook 20 pakken _____.
- 6 We hebben gisteren een boekenkast gekocht die we zelf in elkaar moeten zetten. In het bouwpakket zaten de planken, _____ en een werkbeschrijving.
- 7 Als de koning in zijn gouden koets door Den Haag rijdt, _____ dat _____. De houten wielen rijden dan namelijk over stenen straten.
- 8 Ik houd niet van fruit uit _____. Ik eet liever vers fruit.
- 9 Gisteren is er een ernstig auto-ongeluk gebeurd. De politie en de ambulance waren snel _____, waardoor de slachtoffers snel naar het ziekenhuis konden worden gebracht.
- 10 Als je een vreemd geluid onder je auto hoort, kan het zijn dat je _____ kapot is.
- 11 Vorig jaar waren we op vakantie in Brazilië en kwamen we op een wandeltocht langs een prachtige _____. Er was een hoogteverschil van zo'n 70 meter.
- 12 De _____ van Parijs is de Eiffeltoren.

9

Schrijven

* Kijk in de Taalhulp (p. 204) voor uitleg en extra oefeningen.

U studeert Toerisme aan een hogeschool. U hebt onderzoek gedaan naar buitenlandse vakantiebestemmingen van Nederlanders. U hebt twee dingen onderzocht.

- Naar welke landen gaan Nederlanders sinds 2002 op vakantie? (resultaten in tabel 1)
- Van welke soort accommodaties maken Nederlanders sinds 2002 gebruik als ze op vakantie naar het buitenland gaan? (resultaten in tabel 2)

Schrijf een korte samenvatting (ongeveer 100 woorden) van uw onderzoek. Daarin beschrijft u wat u hebt onderzocht en wat de resultaten van uw onderzoek zijn. Noem daarbij niet alle landen en accommodaties, maar alleen de opvallende resultaten.

Tabel 1: Buitenlandse vakanties van Nederlanders naar land van bestemming (in percentages)

Land	2002	2007	2010
België	7	7	6
Frankrijk	20	12	16
Spanje	12	11	8
Oostenrijk	8	8	8
Zwitserland	3	3	2
Groot-Britannië	3	3	3
Duitsland	10	13	14
Italië	6	6	6
Griekenland	4	4	5
Turkije	3	5	7
Egypte	1	1	2
Verre Oosten	1	2	3
Verenigde Staten	2	2	3

Tabel 2: Lange vakanties in het buitenland naar soort accommodatie (in percentages)

accommodatie	2002	2007	2010
Woning van familie, vrienden of kennissen	12	8	8
hotel	27	37	35
pension, bed & breakfast	3	2	3
appartement	15	13	13
zomerhuisje, vakantiebungalow	13	12	11
tent, bungalowtent	10	7	6
caravan, vouwwagen, camper	12	11	14

Bron: www.cbs.nl

10 Spreken

Werk in groepjes van drie. Bespreek de volgende vragen.

- 1 Kijk naar tabel 1 uit oefening 9 en bespreek de volgende vragen.
In welke landen bent u al geweest? Wat vond u van die vakantie landen?
Naar welke landen wilt u nog weleens gaan? Naar welke landen wilt u liever niet gaan en waarom niet?

- 2 Kijk naar tabel 2 uit oefening 9 en bespreek de volgende vragen.
In welke soort accommodaties hebt u weleens overnacht? Wat vond u daarvan? Welke soort accommodatie heeft uw voorkeur? Welke soort accommodatie zou u nooit zelf uitkiezen en waarom niet?
- 3 Kijk naar de foto's. Beschrijf de accommodaties zo gedetailleerd mogelijk.

Lees de tekst en beantwoord de vragen.

- 1 Wat heeft Brits onderzoek aangetoond ten aanzien van het aantal jongeren dat zelfstandig op vakantie gaat?
- 2 Wat bedoelt de schrijver met de term 'boemeranggeneratie'?
- 3 Hoeveel procent van de mannen tussen 21 en 25 jaar zegt dat ze de afgelopen drie jaar met hun ouders op vakantie zijn geweest? En hoeveel procent van de vrouwen?
- 4 Hoe denken de jongeren over het idee van een familievakantie?
- 5 Welke oorzaak noemt de schrijver voor de geconstateerde tendens?

Meer jongeren willen met ouders op vakantie

De tijd dat jongvolwassenen liever alleen op avontuurlijke vakantie trekken, lijkt voorbij. Brits onderzoek wijst uit dat tieners en jongvolwassenen vaker op kosten van de ouders reizen. Daarom pakken ze samen met ma of pa hun koffers.

Het aandeel jongeren tussen de 16 en 25 jaar die zelfstandig op vakantie trekken, is sinds 2008 in twee jaar tijd gedaald van 6 procent naar 2 procent. De cijfers verklaren het fenomeen van de boemeranggeneratie: jongvolwassenen die steeds vaker naar huis terugkeren om te profiteren van de gratis was-, plas- en vervoersservices. Ook de vakantie lijken ze nu te willen opnemen in het gratis comfortpakket.

Vier op de tien mannen tussen de 21 en 25 jaar geven toe dat ze de afgelopen drie jaar al met de ouders in het buitenland verbleven. Bij de vrouwen is dat iets minder dan een derde van de onderzochten.

Minder negatief

'De tijd dat jongeren niet konden wachten om aan hun ouders te ontsnappen en de wijde wereld in te trekken, lijkt voorbij', stellen de onderzoekers van marketingbedrijf Mintel. 'Het jonge volk wil liever binnen het veilige bereik van mama blijven. Jonge reizigers staan minder negatief tegenover het idee van een familievakantie.'

Recessie

Volgens het marktonderzoek speelt ook de recessie een rol. Veel jongvolwassenen zouden niet meer in staat zijn om zelfstandig op vakantie te gaan. Een op de vier vindt moeilijk een baan, een op de tien heeft een studielening lopen. Hierdoor kunnen ze hun vakantie moeilijk zelf bekostigen en zijn ze daarvoor geheel of gedeeltelijk afhankelijk van hun ouders.

Bron: www.hln.be

12 Spreken

Bespreek onderstaande vragen in groepjes van drie.

- 1 Wat vindt u ervan dat jongeren alleen op vakantie gaan? Vanaf welke leeftijd vindt u het verantwoord dat ze zonder hun ouders op vakantie gaan?
- 2 Hoe is de situatie in uw land? Gaan jongeren al snel zelfstandig op vakantie, of nog lange tijd met hun ouders?
- 3 Welke adviezen zou u jongeren in ieder geval geven als ze zelfstandig op vakantie gaan? Maak samen een lijstje van belangrijke tips.

13 Schrijven

Wereldwijd groeit het toerisme. Mensen hebben meer vrije tijd en meer geld. Zo gaan mensen steeds verder weg op vakantie (bijvoorbeeld naar Thailand, Cuba, Zuid-Afrika, Australië).

Beschrijf in een tekst van 100 tot 150 woorden wat u hiervan vindt. Bespreek de voor- en nadelen voor de landen waar het toerisme is toegenomen. U kunt denken aan:

- economische bloei
- werkgelegenheid
- invloed op natuur en milieu

14 Grammatica en schrijven

* Kijk in de Grammatica (p. 262 e.v.) voor uitleg en extra oefeningen.

Maak de zinnen compleet.

- 1 Mijn vriend is een groot deel van zijn vrije tijd actief op Facebook of Twitter. Ik vind dat zonde van de tijd. Volgens mij _____
_____.
- 2 Aangezien _____,
konden we helaas niet op vakantie gaan.

- 3 Over vier maanden treden de Rolling Stones op in de Amsterdam Arena. Ook al _____, ik heb nu al kaartjes besteld voor hun concert.
- 4 Saskia en Johan wilden een weekendje weg. Saskia stelde voor _____, maar Johan zei dat hij daar helaas geen geld voor had.
- 5 Sommige mensen zijn zo verslaafd aan tv-kijken, dat ze niet weg te slaan zijn bij die televisie. Dat is jammer, want _____.
- 6 Mijn burens hebben me gevraagd of ik naar hun vakantiefoto's kom kijken, maar _____. Ik heb er een hekel aan, die foto's zijn allemaal hetzelfde.
- 7 Hoewel ik weinig vrije tijd heb, probeer ik één keer per week _____. Als ik dat niet doe, heb ik te veel stress.
- 8 Wij gaan volgend jaar een verre reis maken naar Indonesië, tenzij _____.
- 9 Karin en Peter gaan al jarenlang met hun caravan op vakantie naar Frankrijk. Afgelopen jaar _____. Daarom hebben ze dit jaar een nieuwe caravan gekocht.
- 10 Binnenkort heeft Simone een weekje vakantie. _____. Ze is daar nog nooit geweest, dus ze verheugt zich erg op dat reisje.

15 Woordenschat

In Nederland wordt het kampeerseizoen elk jaar geopend op 1 april. Kijk en luister naar het videofragment op de website. U hoort kampeerders van een camping in Bakkum. Bakkum ligt aan de Noordzee ten noordwesten van Amsterdam. Veel Amsterdammers gaan daar in de zomer naartoe. Daarnaast ziet en hoort u fragmenten uit het Polygoonjournaal van 1951.

Woordenlijst	
staan te trappelen van ongeduld het Polygoonjournaal	zin hebben om iets te gaan doen, enthousiast zijn filmjournaal dat in de jaren vijftig in bijna alle bioscopen in Nederland werd vertoond
slepen	(over de grond) trekken <i>Die man neemt zijn kinderen overal mee naartoe, hij sleept ze zelfs af en toe mee naar zijn werk.</i>
het kozijn	lijst van raam of deur <i>Mijn buurman heeft zijn kozijnen laten vernieuwen. Eerst had hij houten kozijnen en nu zijn ze van kunststof.</i>
soppen	schoonmaken met water en zeep <i>Elke zaterdagochtend sop ik de badkamer.</i>
de bakermat	de oorsprong, plaats waar iets is begonnen <i>Engeland is de bakermat van de voetbalsport.</i>

de veldloop	crosscountry, hardloopwedstrijd in de natuur <i>Morgen doe ik mee aan een veldloop van 15 kilometer in de duinen bij Zandvoort.</i>
veroveren	(met moeite) krijgen, winnen <i>Voor dit concert is het moeilijk een kaartje te veroveren. Mensen gaan er 's nachts voor in de rij liggen.</i>
ergens je tenten opslaan vermijden	ergens (tijdelijk) gaan wonen zorgen dat iets niet gebeurt <i>Ik rijd 's ochtends altijd al om half zeven met de auto naar mijn werk om files te vermijden.</i>
het eigendom	bezit <i>Is dat huis jouw eigendom of huur je het?</i>
neerpoten	neerzetten (spreektaal) <i>Zal ik onze parasol hier naast deze struik neerpoten?</i>
de Jordaan	een buurt in het centrum van Amsterdam <i>De Jordaan is tegenwoordig een populaire wijk om in te wonen.</i>
Zaanders	mensen die in Zaandam wonen <i>Veel Zaanders komen dagelijks met de trein voor hun werk naar Amsterdam.</i>
met iemand kunnen opschieten	goed contact hebben met iemand <i>Het is fijn om goed op te kunnen schieten met je burens.</i>
met een paar handgrepen elektra minder draagkrachtigen	met een paar eenvoudige handelingen, snel elektriciteit (volkstaal) arm(er)en <i>Het kabinet geeft dit jaar extra geld uit aan de minder draagkrachtigen in onze samenleving.</i>
oom Greet, tante Pietje en tante Klaasje iemand met de nek aankijken de yup	'gewone' mensen minachtend doen tegen iemand, op iemand neerkijken young urban professional, jonge(re) man of vrouw die carrière maakt en veel geld verdient <i>In de villawijk wonen veel yuppen.</i>

Kies het goede woord en vul in. Verander de vorm als het nodig is.

Kies uit:

eigendom – kozijn – minder draagkrachtigen – slepen – soppen – vermijden – veroveren – yup

- 1 Mijn jongste broer is een echte _____ : hij werkt 70 uur per week, rijdt in een Mercedes, heeft een groot huis en een huishoudster.
- 2 De auto is erg vies geworden. Wil jij hem even _____ ?
- 3 Petra heeft astma. Daarom _____ ze gelegenheden waar gerookt wordt.
- 4 Elke vier jaar laten we onze houten _____ opnieuw schilderen.
- 5 Welke zwemmer heeft drie gouden medailles op de Olympische Spelen _____ ?

- 6 ‘Dames en heren, we naderen station Rotterdam Centraal. Denkt u bij het verlaten van de trein aan uw persoonlijke _____!’
- 7 De auto van de buurman is kapot. Ik _____
_____ hem achter mijn auto naar de garage.
- 8 Kamperen was vroeger vooral voor _____
_____. Tegenwoordig kamperen allerlei soorten mensen, ook rijke.

16 Woordenschat

Wat hoort bij elkaar? Trek een lijn.

trekken

neerzetten

schoonmaken

slepen

veroveren

ontwijken

vermijden

soppen

neerpoten

krijgen

kozijn

crosscountry

bakermat

bezit

veldloop

raamlijst

eigendom

elektriciteit

elektra

oorsprong

17 Spreken

Werk in groepjes van drie en bespreek de volgende vragen met elkaar.

- Hebt u weleens gekampeerd?
Zo ja:
 - Waar en wanneer hebt u gekampeerd?
 - Hebt u met een tent of een caravan gekampeerd?
 - Wat vond u ervan?
 Zo nee:
 - Zou u weleens willen kamperen?
 - Beargumenteer uw mening.
- Wordt er in uw land veel gekampeerd? Welke mensen kamperen in uw land: de minder draagkrachtigen of de rijkere?
- Bespreek voor- en nadelen van een kampeervakantie.

18**Luisteren**

Lees eerst de vraag.

Luister en kijk naar het beeldfragment en beantwoord de vraag.

Welke verschillen ziet u tussen kamperen vroeger (in de jaren '50) en nu?

19**Luisteren**

Lees eerst de vragen.

Luister en kijk naar het beeldfragment en beantwoord de vragen.

- 1 Wat is waar?
 - a In Bakkum is de oudste camping van Nederland.
 - b In Bakkum is een van de oudste campings van Nederland.
 - c In Bakkum is een traditionele camping.

- 2 Welke *drie dingen* moeten de mensen doen om een plaatsje op de camping van Bakkum te krijgen?
 - a Aan een hardloopwedstrijd deelnemen.
 - b Hun tent opzetten.
 - c Een nummer halen.
 - d Het kampeerterrein opgaan.
 - e Ruzie vermijden.
 - f Iets van henzelf neerzetten.

- 3 Wat vindt mevrouw Van Berkum?
 - a Haar caravan klaarzetten is veel en vervelend werk.
 - b Haar caravan klaarzetten is veel maar leuk werk.
 - c Haar caravan klaarzetten is niet veel maar vervelend werk.
 - d Haar caravan klaarzetten is niet veel en leuk werk.

- 4 Waarom vindt mevrouw Bertelkamp het heerlijk op de camping?
 - a Omdat er niet veel veranderd is.
 - b Omdat ze veel buiten is.
 - c Omdat het vlak bij Amsterdam is.

- 5 Wat is er volgens Mevrouw Bertelkamp de laatste 50 jaar veranderd?
 - a Vroeger waren er meer Amsterdammers op de camping.
 - b Nu zijn er meer Amsterdammers op de camping.
 - c Vroeger waren de mensen aardiger voor elkaar.

- 6 In het Polygoonjournaal wordt de term ‘echte kampeerdere’ gebruikt. Wat zijn *echte kampeerdere*? Noem twee criteria.

- 7 Hoe lang heeft mevrouw Van de Hoek elektriciteit?

- a Minder dan zes jaar.
 b Meer dan zes jaar.
 c Ongeveer zes jaar.

- 8 Wat vindt mevrouw Van de Hoek?

- a Haar slaapkamer is te klein.
 b Haar slaapkamer is niet klein.
 c Haar slaapkamer is klein maar prima.

- 9 Meneer Keizer zegt: ‘Nu zitten er ook, ja internisten, economen, dat soort allemaal, wat vroeger toch niet was.’ Wat bedoelt hij met ‘dat soort allemaal’?

20

Grammatica: zinsbouw / conjuncties en adverbia

* Kijk in de Grammatica (p. 262) voor uitleg en extra oefeningen.

Vul een van de onderstaande conjuncties of adverbia in. Elk woord mag maar één keer worden ingevuld.

Kies uit:

al – anders – hoewel – maar – mits – nadat – terwijl – toen – want – zodat

- 1 Vandaag is de opening van het kampeerseizoen. Veel mensen stonden al klaar _____ het hek openging.
- 2 _____ mevrouw Van Berkum haar eigen caravan had neergezet en opgeruimd, heeft ze anderen geholpen.
- 3 Het is best zwaar werk, _____ het is ook wel leuk om te doen.
- 4 _____ er vroeger alleen maar Amsterdammers op de camping waren, zijn er nu ook mensen uit andere delen van Nederland en ook Duitsers.
- 5 Ze kan goed met een familie uit Zutphen opschieten, _____ heeft ze het meeste contact met mensen uit Amsterdam en Zaandam.
- 6 Je moet op dit deel van de camping staan, _____ heb je geen elektriciteit.
- 7 Mevrouw Van de Hoek vindt het belangrijk om elektriciteit in haar stacaravan te hebben, _____ er een koelkast in haar keuken kan staan.
- 8 _____ veel mensen vinden dat ze een kleine slaapkamer heeft, is mevrouw Van de Hoek er zelf erg tevreden over.

- 9 Er komen steeds meer mensen naar de camping, _____
_____ ze hebben ontdekt dat het bos heerlijk is.
- 10 Meneer Keizer vindt het niet vervelend dat er steeds meer yuppen naar de camping komen, _____ ze gewoon doen zoals iedereen.

21

www en schrijven

* Kijk in de Taalhulp (p. 209) voor uitleg over het schrijven van een informele brief of e-mail.

U gaat binnenkort een week met een vriend(in) kamperen ergens in Nederland. Kies twee gebieden waar u graag wilt kamperen en zoek op internet informatie over één camping in elk gebied.

- 1 Noteer de volgende informatie van beide campings.
 - naam en adres
 - de prijs voor twee personen voor een week (u gaat met de auto, en u wilt ook elektriciteit)
 - faciliteiten op de camping
 - ligging en toeristische informatie (hoe is de omgeving, wat kan je er zien en doen?)
- 2 U schrijft uw vriend(in) de volgende e-mail. Maak de tekst compleet.

<p>Van: _____</p> <p>Aan: _____</p> <p>Onderwerp: _____</p>
<p>Hoi _____,</p> <p>Het is bijna zover. Over een paar weken gaan we lekker een weekje kamperen. Zoals we hadden afgesproken, heb ik wat informatie opgezocht over twee campings. Ik heb de volgende informatie gevonden:</p> <p>Camping 1: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Camping 2: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>

Volgens mij kunnen we het beste naar camping _____ gaan, omdat _____

Wat vind jij ervan? Kun je me zo snel mogelijk terugmailen, dan kan ik de camping reserveren.

Groetjes,

22

Spreeken

Wat zegt u in de volgende situaties?

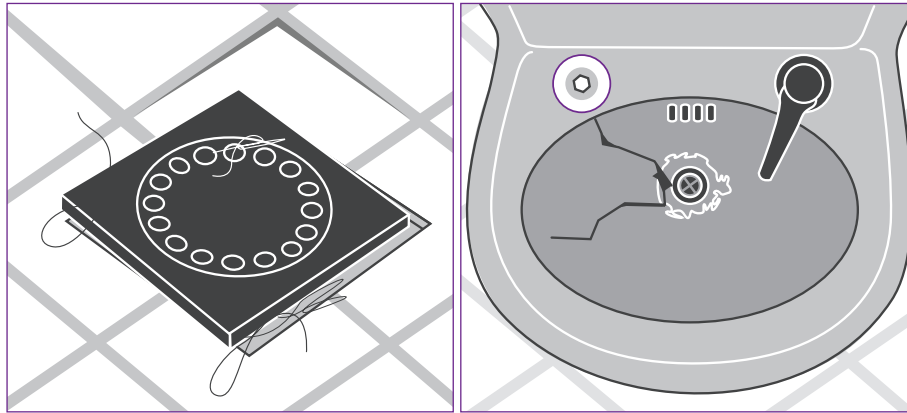
- 1 a U hebt net een nieuwe tent gekocht. Een vriend vraagt hoe de tent eruitziet. Kijk naar het plaatje.

Noem minimaal twee kenmerken van de tent.

- b Een maand later vraagt dezelfde vriend of hij uw tent een weekend mag lenen. U hebt hem zelf niet nodig. Uw vriend is echter nogal onhandig en slordig. Wat zegt u?

- 2 U staat drie dagen op een camping. Als u zich 's ochtends wilt douchen ziet u dit.

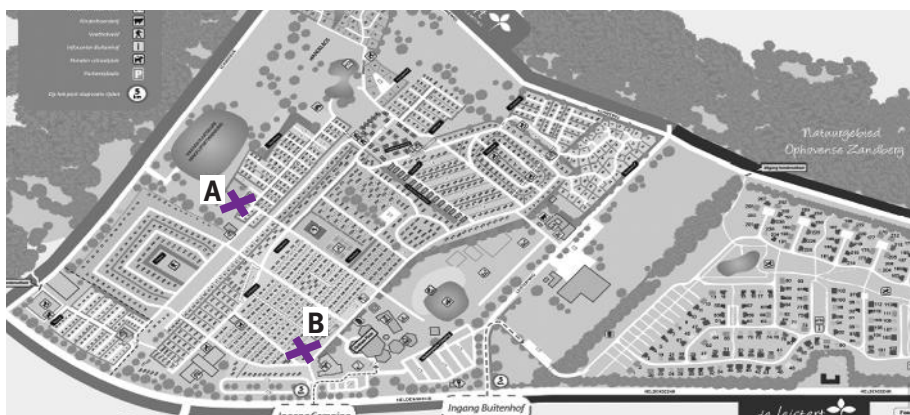
U gaat naar de campingbeheerder om te klagen. Wat zegt u?

- 3 Op de camping staat u naast een groep jongeren van 18 jaar. Kijk naar het plaatje.

U gaat de volgende ochtend naar de jongeren toe. Wat zegt u?

- 4 Via internet hebt u een mooie plaats op een camping in Frankrijk gereserveerd (A).

U komt op de camping en krijgt een plekje bij de ingang (B). Kijk naar het plaatje. U bent boos. Wat zegt u tegen de Nederlandse campingbeheerder?

Strand IJburg, tweede pinksterdag.

FOTO JOOST VAN DEN BROEK - DE VOLKSKRANT

Het strand aan de Boompjeskade dinsdag in Rotterdam.

FOTO MARTIJN BEEKMAN - DE VOLKSKRANT

Overall in de stad duiken de strandjes op

Op de openingsdag van strand IJburg was het meteen dringen op het lapje opgespoten zand. Parijs heeft Paris Plage, Rotterdam het Boompjesstrand en Amsterdam heeft al drie bruisende stadsstranden.

Van onze verslaggeefster
Janny Groen
AMSTERDAM

Een bezwete beachvolleybalspeler steekt na zijn verloren wedstrijd vermoeid een jointje op. 'Hallo, we hebben hier dopingcontrole, mafkees', grapt een supporter met een pilsje in de hand. De omroeper roept zes volleybalteams op voor de volgende serie wedstrijden van het horeca-beachvolleybaltoernooi. Met blote voeten stappen de spelers op het zand, dat is gestort in hartje Amsterdam op de Nieuwmarkt.

Een dag eerder, op tweede pinksterdag, werd op het zand van de Nieuwmarkt een nationaal beachvoetbaltoernooi gespeeld. Twaalf teams uit diverse Nederlandse steden stredden om de eer. Een team van ex-internationals, onder wie Rob Witschge, Brian Roy, Peter van Vossen en Johnny Bosman, speelde een tropische demonstratiewedstrijd. Langs de lijnen swingden stadse strandgasten op Braziliaanse salsamuziek.

Even verderop in de hoofdstad schoolden twintigduizend badgasten samen op het opgespoten zand van het IJburg-strand. Dat werd op tweede pinksterdag officieel geopend en was meteen een

zomerse hype. Het was dringen op het strookje zand van 250 bij 40 meter. Zonaaanbidders lagen schouder aan schouder, kinderen hadden nauwelijks ruimte om hun zandkastelen te bouwen. Kwallen en zoutwatergolven ontbraken, maar voor de rest bood IJburg alles waar modern strandvermaak om vraagt: een dj, het optreden van een band, Zuco 103, een strandpaviljoen genaamd Blijburg aan Zee, gerund door Hans van Mierlo's dochter Stanja, en natuurlijk waterevenementen zoals

Relaxen in een strandstoel met een cocktail in je hand

een zeilwedstrijd voor kinderen.

Ruim een week eerder, op 31 mei, had evenementenstad Rotterdam haar nieuwe stadsstrand aan de Boompjeskade geopend met een optreden van de Zeeuwse band Blöf. Voor het strand was ruim vijfhonderd kuub grofkorrelig zand, afkomstig uit de Oosterschelde, onder de Erasmusbrug gestort. De grofkorrelige structuur is om te voorkomen dat het zand subiet van de kade waait.

Ook het Rotterdamse strand, dat drie maanden blijft liggen, is van alles voorzien: parasols, strandstoelen, douches, toiletten, dj's en nep-palmbomen. Er zijn optredens van straatartiesten gepland en demonstraties salsadansen. Zwemmen kan niet in Rotter-

dam, daarvoor is het Maaswater te verontreinigd. Maar dat mag de pret niet drukken. Want wie heeft er geen zin om, zoals Kees de Jong van het organisatiebureau TME het uitdrukt, 'lekker in een strandstoel te relaxen, een cocktail binnen handbereik, met een weids uitzicht op de Maas'. En, benadrukt hij, Rotterdamse strandliefhebbers hoeven niet meer in de file naar Hoek van Holland.

Nieuw: tropische strandjes in de stadse jungle. Parijs creëerde vorig jaar Paris-Plage, aan de oevers van de Seine. Het met palmbomen versierde strand trok twee miljoen bezoekers in vier weken. Het wetenschapsmuseum NEMO in Amsterdam stortte in de zomer van 2001 het dak vol met zand en lokte vijftigduizend bezoekers naar 'het hoogstgelegen strand van Nederland'. Ook dit jaar, op 21 juni, opent NEMO weer zijn *beach on the roof*. Als nieuwe attractie is een uit Australië geïmporteerde 'waterspeeltuin' toegevoegd.

De stadsstrandjes passen in de speurtocht van steden naar spektakel. In de strijd om de gunst van de recreant moeten stadsbesturen steeds inventiever worden. Zand, zon en water garanderen succes. Die basisingrediënten moeten elk jaar worden omlijst met nieuwe evenementen. Beachvolleybal, strandtennis, circusworkshops. 'Zes jaar geleden waren we pioniers. We leurden met onze ideeën', zegt Maikel Schats van het evenementenbureau MSP, dat de strandtoernooien op de Nieuwmarkt organiseert. 'Nu kloppen de steden zelf bij ons aan.'

Bron: Janny Groen voor de Volkskrant

Lees de tekst en beantwoord onderstaande vragen.

1 In welke stad ligt strand IJburg?

2 Hoe was de openingsdag op strand IJburg?

3 Welke activiteiten worden er op de stadsstranden georganiseerd?

4 Welke faciliteiten hebben de stadsstranden?

5 Wat vindt u van het idee van deze stadsstranden? Zou u er wel of niet naartoe gaan?

6 Bent u weleens op een echt strand aan de Nederlandse kust geweest? Zo ja, waar?

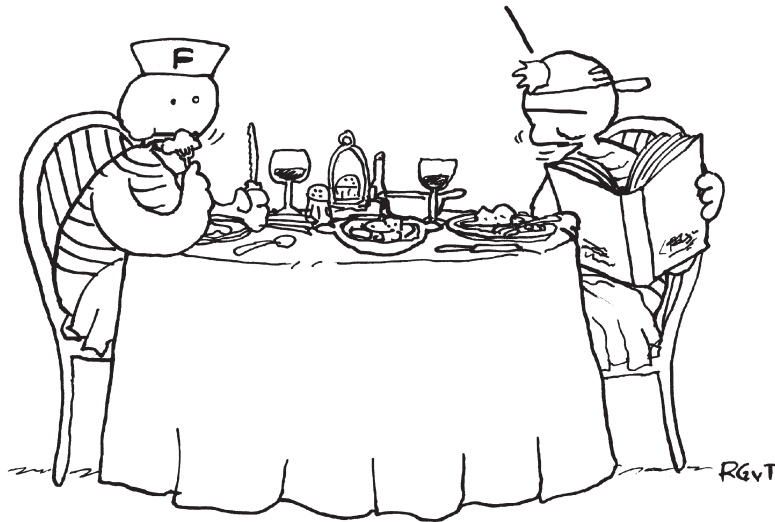
24 Spreken

Werk in drietallen. U ziet hieronder woorden die vakanties typeren. U ziet steeds twee woorden naast elkaar. Daarna moet u één woord kiezen dat uw voorkeur heeft. Beargumenteer waarom u dat woord gekozen heeft.

1 populaire bestemming	rustige, onbekende bestemming
2 all-invakantie	zelfstandig reizen
3 reisbureau	eigen planning
4 actief zijn	uitrusten
5 natuur	stad
6 zon	sneeuw
7 feesten	cultuur
8 dichtbij	ver weg
9 zee	bergen
10 internationale gerechten	lokale gerechten

FOKKE & SUKKE HEBBEN GEEN FIJNE VAKANTIE

O, VOLGENS DE REISGIDS
HADDEN WE DIT IN HET
RESTAURANT HIERNAAST
MOETEN ETEN

© Reid, Geleijnse & Van Tol

U leest onderstaand stukje op een internetforum over vakantiebestemmingen en besluit te reageren.

'Ik ga al jaren naar all-inclusive hotels en dat bevalt me heel goed. Je boekt een hotel voor een weekje op een topbestemming. Meestal is het hotel ook nog op loopafstand van het strand. Als je voor weinig geld goed eten en drinken erbij krijgt, waarom niet? Ook de kinderen amuseren zich goed omdat er een animatieteam in het hotel is. Als ouder kom je zo aan je welverdiende rust toe. Vaak zijn er ook veel landgenoten als je een goede bestemming kiest. Gezellig toch?'

Ron Jansen

Schrijf een reactie van 70 tot 100 woorden. Wat vindt u van dit soort all-inclusive vakanties? Bent u het met de schrijver eens? Waarom wel of niet?

Lange spreekopdracht

U hebt een opdracht gekregen van de directie van hotel Marktzicht. Dit hotel bestaat al vijftig jaar en het pand voldoet niet meer aan de huidige eisen. Men heeft u gevraagd te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om ervoor te zorgen dat het hotel weer voldoet aan de eisen van deze tijd.

Problemen huidig hotel: slechte ventilatie, kleine kamers, verouderde badkamers, vieze vloerbedekking, geen internet

U hebt twee mogelijkheden onderzocht:

Mogelijkheid 1: renovatie van het huidige hotel

Mogelijkheid 2: nieuw hotel bouwen op een andere locatie

Beide oplossingen hebben voor- en nadelen.

renovatie	nieuwbouw op locatie
Voordelen <ul style="list-style-type: none">• huidige locatie aan markt in centrum• kosten maximaal 500.000 euro• herkenbaarheid van het hotel	Voordelen <ul style="list-style-type: none">• huidige hotel kan open blijven tot nieuwe locatie klaar is• parkeergelegenheid voor 50 auto's• hele hotel in één keer gemoderniseerd
Nadelen <ul style="list-style-type: none">• hotel moet minimaal vier maanden dicht• parkeergelegenheid voor 15 auto's• kamers worden niet groter	Nadelen <ul style="list-style-type: none">• kosten minimaal 1 miljoen euro• locatie 1 km buiten het centrum

Vertel de directie van het hotel:

- wat de problemen van het huidige hotel zijn
- welke twee oplossingen er zijn
- wat de voor- en nadelen van deze mogelijkheden zijn
- welke oplossing volgens u het beste is en waarom